

Nr 65.

Av herr **Rune**, om skattefrihet för krigstidshjälp.

Genom nådig kungörelse den 8 juli 1916 hava fastställts grunder för krigstidshjälp under år 1916 åt befattningshavare i statens tjänst. Villkor äro att vederbörande befattningshavare icke för året taxerats till inkomst- och förmögenhetsskatt för högre belopp än 2,000 kronor samt att han haft åtminstone ett minderårigt barn att försörja. Krigstidshjälpen utgår efter en fallande skala i mån av stigande taxering med belopp som inom varje grad i skalan står i proportion till barnantalet, växlande från 80 kronor till 30 kronor för varje barn med maximum vid ett barnantal av fem.

Det är således en rätt avsevärd förmån, som beretts mindre bemedlade familjeförsörjare i statens tjänst. I förhållande till den starka stegringen i levnadskostnader måste densamma dock alltid betecknas såsom mycket måttligt tillmätt. Av vikt synes därför vara, om ej ändamålet skall helt eller delvis förfelas, att understödet i fråga måtte komma vederbörande till godo oavkortat, med andra ord att åtminstone ej det allmänna må, genom krigstidshjälpens beskattande, med ena handen taga igen vad som så välbefogat givits med den andra.

Enligt gällande skattelagar är krigstidshjälpen att utan vidare likställa med annan inkomst av tjänst, och skall densamma således av vederbörande deklarerars. I frånvaro av undantagsbestämmelse blir krigstidshjälpen taxerad såväl till bevillning som till inkomst- och förmögenhetsskatt med ty följande konsekvenser i fråga om kommunala och andra allmänna utskylder. Vad särskilt angår bevillningstaxeringen märkes, att krigstidshjälpens taxering i många fall kommer att medföra, att den skattskyldige får lägre bevillnings-

fritt avdrag eller tilläventyrs ej något sådant avdrag alls. Om t. ex. A. under 1916 har 1,100 kronors normal inkomst och 160 kronors krigstidshjälp, skall han år 1917 taxeras för 1,260 kronor med bevillningsfrihet för blott 300 kronor i stället för 450 kronor, som skulle tillkommit honom, om han ej fått krigstidshjälp. B. har haft 1,700 kronors inkomst och fått 120 kronor i krigstidshjälp. Taxeringen till bevillning blir då 1,820 kronor, och till följd av krigstidshjälpen bortfaller det bevillningsfria avdrag å 300 kronor, som B. eljest skulle fått. Med avseende å inkomst- och förmögenhetsskatten är vidare att uppmärksamma, hurusom krigstidshjälpen ej endast i och för sig blir taxerad utan ock, till följd av progressionen, medför, att den skattskyldiges övriga inkomst blir hårdare beskattad.

Vid antydda förhållanden måste man fråga sig, om ej rätt och billighet kräva, att skattefrihet medgives för den inkomst någon haft i form av krigstidshjälp. Den statsfinansiella synpunkten synes härvid kunna lämnas helt å sido, dels med hänsyn till det ovan framhållna och dels även av den anledning att, i betraktande av inkomst- och förmögenhetsskattens kända, högst betydande ökning utöver beräknat belopp, de skattebelopp, som här komma ifråga, få anses vara av synnerligen ringa vikt för staten. Vad vidare beträffar kommunerna är att ihågkomma, att den av krigstidshjälpen tilläventyrs åstadkomna ökningen av bevillningssumman i en kommun icke varit att förutse och på ett alldeles särskilt sätt tillkommit utan kommunens förskyllan och utan att i vanlig mening tillföra något nytt tillskott av skattekraft. Det kan ju ej heller vara på något sätt åsyftat, att förevarande understöd från det allmännas sida till vissa kommunmedlemmar skall lända till en förskjutning i den kommunala skattebördan de övriga, bättre lottade till förmån.

Vid valet av formen för en undantagsbestämmelse i förevarande syfte torde vara mindre lämpligt att giva stadgandet plats i de allmänna skattelagarna, närmast då 8 § i bevillningsförordningen och 8 § i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt.

Kungörelsen om krigstidshjälp avser blott år 1916 och är, även om en motsvarande författning kommer till stånd för innevarande år, grunden för densamma av rent tillfällig natur. Frånsett eventuella fall av eftertaxering är således för närvarande fråga blott om årets taxering. Med krigstidshjälpens provisoriska karaktär synes därför bäst övensstämmande, att en särskild förordning om skatte-

frihet för densamma utfärdas. Emellertid är det, med hänsyn till det instundande taxeringsarbetet angeläget, att en sådan författning *snarast möjligt* får träda i kraft.

På grund av vad jag här ovan anført, får jag alltså hemställa,

att riksdagen måtte besluta hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville *snarast möjligt* utfärda följande

Förordning om skattefrihet för krigstidshjälp enligt kungörelsen den 8 juli 1916 angående krigstidshjälp under år 1916 åt befattningshavare i statens tjänst.

Har någon i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 8 juli 1916 angående krigstidshjälp under år 1916 åt befattningshavare i statens tjänst erhållit krigstidshjälp, skall beloppet därav icke taxeras till bevillning för inkomst eller till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Denna förordning träder i kraft genast efter utfärdandet.

Stockholm den 24 januari 1917.

Axel Rune.
